

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 31. maj 2015

Kirke dag: Trinitatis søndag/A

Tekst: Joh 3,1-15

Salmer:

SK: 356 * 9 * 145 * 474 * 6

LL: 356 * 435 * 9 * 145 * 474 * 6

Han kom til Jesus om natten. Hvorfor kommer Nikodemus om natten? Traditionelt er det blevet forklaret med hans frygt for de andre farisæere. Det skulle nødtigt blive set, at han opsøgte Jesus. Der er nemlig stor forskel på Nikodemus' henvendelse til Jesus og farisæernes vanlige henvendelse. Disse kommer ofte for at sætte Jesus på prøve. De kommer ofte i flok for at styrke hinanden og hovere over sejren, når de får ham ned med nakken. Der er jo ikke noget ved en sejr, som ingen ved om.

Men Nikodemus kommer ikke for at sætte Jesus på prøve, men for at tale med ham. Han kommer alene; han kommer om natten. Måske ligger der andet end frygten for sit gode navn og rygte og de andres løftede øjenbryn til grund for hans henvendelse. Og måske er det netop natten, der kan hjælpe os til en forståelse.

Natten gør verden mindre. Natten gør verden mere intens. Natten gør verden mindre overskuelig. Alt sammen grundet mørket.

Verden bliver mindre, ganske enkelt fordi vi kan se kortere ud i mørket. Vi er nød til at se det, og alene det, der er tæt på, for uden lyset er det ikke muligt at kigge forbi, hen over, og ud i horisonten. Det nære fylder hele billedet, for det fjerne fortaber sig i det dunkle.

Natten gør verden mere intens. Vi skærpes ofte på vore sanser i nattens mørke. Der er lige så mange lyde i skoven om dagen, som om natten, og dog er mørkets lyde langt mere intense og uhyggelige. Og alt dette gør verden mindre overskuelig. Paradoksalt nok, for vi kan netop overskue alt inden for synsfeltet. Men vi ved jo, at der er noget ude i mørket; men da vi ikke kan se det, kan vi heller ikke kende det, overskue det. Og det har betydning for vor oplevelse af natten og mørket dybt i vort indre.

Vi kender det i sine positive aspekter, når der skal hygges og festes. Så slukker vi lyset og tænder kun lys tæt om os, stearinlys i nærværet. Vi gør verden mindre, intens, og i nogle tilfælde også ”usynlig”, hvorfor nogle også ter sig til fester på en måde, de aldrig ville gøre i fuld belysning.

Mørket intensivere nærværet. Det er anderledes ord, der bliver sagt i mørket, hvor man er nød til at være tæt på for at kunne ”se” hinanden. Det er nok derfor, nogle kvinder finder det vildt hyggeligt at tage store emner op til samtale, når man har lagt sig under dynen og slukket lyset.

Men vi kender også til det i sine negative aspekter. Det er også i natten, at ens indre og ydre, det intense og nære ofte kommer frem og smelter sammen i sin synlighed og bliver mærkbart. Særligt, hvis man har det dårligt. Stort set samtlige telefonrådgivninger eller andre sjælesorgs fora har langt flere henvendelser i de sene aftentimer og første nattetimer end i resten af døgnets timer.

Da jeg i min studietid sad i Sct. Nicolaitjenestens telefonrådgivning i København, var det tydeligt at mærke, at når der ikke var mere i TV, så kom opringningerne. Dengang var der stort set kun DR1 og TV2, og de sendte ikke om natten.

Så når udsendelserne sluttede, blev folk alene i deres stue. Alene med sig selv i natten.

Natten, som kan få det hele ubehageligt frem i ”lyset”. Natten kan være frygtelig, for man har måske kun sig selv og sit eget selskab, og hvad nu hvis man synes, at man ikke er et behageligt selskab, så har man et problem, ved siden af alt det andet, der kan være problemer, udfordringer, bekymringer – uoverskueligt og alt for intenst og nærgående.

Måske er det grunden til at Nikodemus kommer til Jesus om natten. Nattens mørke har gjort noget klart for ham, noget han må have svar på.

Fortællingen om Nikodemus og Jesus er en af de fortællinger i NT, som slet ikke behøver nogen oversættelse fra Bibelens tid til vores tid, for at vi kan sætte os ind i den. Det er en fortælling fra dagligdagen, som de fleste af os på et eller andet tidspunkt oplever den.

Nikodemus kom til Jesus og sagde.... Jesus svarede ham...

Jeg synes, at det er et helt fantastisk perspektiv, der her stilles os til skue. Jesus er åbenbaringen og kødeliggørelsen, inkarnationen, af hele den almægtige, guddommelige treenighed. I ham er det, som var, som er, og som kommer samlet i eet og i én: Han som ER. Og som menneske til menneske forklarer han Guds riges hemmeligheder, som de kommer til den enkelte ved Åndens virke og fylde. Men det, der lige nu for mig er det vigtigste, er, at Jesus svarer ham. Jeg kan komme på utallige gode grunde, som Jesus kunne have afvist Nikodemus med, uden at vi ville have taget det fortrydeligt op, for det kender vi jo ganske godt fra os selv:

”Jeg har ikke tid lige nu”. Men Jesus svarer ham. Jesus lytter til ham. Jesus tager ham alvorligt og tager sig af ham.

Denne situation er for mig et helt utroligt stærkt og opløftende billede af, hvad der ligger i det, at Himlen kom til jord med Jesus. Vores Gud tager sig af os enkeltvis. Jesus er Himmelsønnen steget ned som Menneskesønnen fra Himlen for at frelse verden. Foran Jesus står en verden af mennesker, der skal frelses, og han sætter sig i de stille nattetimer og svarer Nikodemus. Jesus er ikke lige glad med, hvor mange, der yderligere står i kø og er ved at miste tålmodigheden, fordi det kommer til at tage 6 minutter i stedet for kun 5. Men han er heller ikke ligeglad med Nikodemus. Jeg synes, det er stort. For jeg ved, at den samme mulighed har jeg og enhver af os.

Egentlig ved vi ikke, hvad der er Nikodemus’ problem, og hvorfor han kommer til Jesus. Hans indledningsord er jo sådan set bare en oplysning om, hvad han ser i Jesus; men de udtrykker jo ikke en eventuel skepsis eller et spørgsmål. Han spørger netop ikke Jesus om noget. Han beklager sig heller ikke. Han beder heller ikke om noget. Vi ved således ikke om Nikodemus’ anliggende har været helt konkret, sygdom i den nærmeste familie, spekulationer udsprunget af Jesu tegn og forkyndelse eller sjælelige/åndelige problemer og uro. Vi ved faktisk ikke, hvorfor og om det var nødvendigt, at komme om natten.

Men vi ved, hvad Jesus anser for vigtigt for Nikodemus: frelsen i Guds rige. Og først derefter spørger Nikodemus for en uddybelse af Jesu ord.

Det er her i lyset af pinsehøjtiden for Helligånden i sidste weekend meget nærliggende at tale om vand og ånd, at tale om fødsel på ny; alt sammen ord, der hos os leder tanken hen på

dåben. Det vil også være nærliggende at tale om forholdet mellem kød og ånd. Begge disse ting berøres i næste salme, og jeg kan kun opfordre til, at man selv tænker og beder videre i dette ud i resten af søndagen.

For noget andet trænger sig på for mig. Det nævnes ganske vist også i næste salme; men jeg har brug for, at det yderligere fremhæves.

I hele samtalen om at se Guds rige og komme ind i Guds rige er det værd at bemærke, at det, der handler om Nikodemus – eller for den sags skyld om ethvert menneskes opgave – det omtaler Jesus i passiv form. Det, mennesker – og her altså i skikkelse af Nikodemus – det, mennesker skal gøre, er gjort for os. Nikodemus' opgave er, at lade sig gøre noget med.

Sagt lidt anderledes: Vil mennesker ind i Guds rige, må vi lade Gud gøre det nødvendige. Det er lige så simpelt, som det er svært.

Det er lige så nemt, som det var for israelitterne at løfte blikket og kigge på kobberslangen, hvis de var blevet bidt af slangerne, og de ville blive frelst. Og det er lige netop så svært, at tro, at det er nok.

Vores kobberslange er Menneskesønnen ophøjet på korset. Men det kan være svært at se det jordiske og tro det værende gældende for det himmelske, således som Jesus påpeger det overfor Nikodemus.

Ja, det kan være svært i nattens mørke, hvor verden er så lille, og alligevel kan den være totalt uoverskuelig og skræmmende i sin intensitet; da kan det være svært at se lys og liv og håb. Det kan være svært at se Almagts vilje til at ville os i afmagten.

Når vi kommer til Jesus om natten, ved han godt, hvad vores bevæggrund er. Men han ved også, hvad der er det vigtigste for os. Og dér i nattens mørke vil han tage os alvorligt og give os chancen for at se og tro, at det er gjort for os, hvad der skal til, for at vi kan være i Guds rige.

Må vi komme dertil, at vi også kan sige

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

og derpå gå ud i nattens mørke med lyset og livets morgen for øje.

Amen!